

TEORIES DE L'EDUCACIO

PROFESSORS: Octavi Fullat i Genís

Joan-Carles Mèlich i Sangrà

A.- OBJECTIUS.

- a.- Precisar la terminologia pedagògica.
- b.- Distingir entre Teoria de l'Educació, Pedagogia General i Filosofia de l'Educació.
- c.- Descriure les formes i funcions de tot procés educatiu (Antropologia de l'educació).
- d.- Confrontar les diverses finalitats educatives (Teleologia de l'Educació).

B.- TEMARI.

1.- Epistemologia de l'Educació.

- 1.1.-El Saber: Classes de sabers. Sabers científics i sabers metafísics. El tall ontològic: el subjecte.
- 1.2.-Concepte de Filosofia de l'Educació.
- 1.3.-Espais de la Filosofia de l'Educació: Objectius de la Filosofia de l'Educació. Filosofia del llenguatge educacional. Filosofia de les finalitats educatives. Els mètodes heurístics en filosofia de l'educació. La investigació filosòfica en l'educació.

2.- Educació com a estructura.

- 2.1.-La indefinició biològica de l'home.
- 2.2.-L'home com a ésser social: les institucions educadores.
- 2.3.-Educació i models culturals: societat, civilització i cultura.
- 2.4.-Educació i ontologia: el problema de la llibertat.

3.- Educació com a contingut.

- 3.1.-L'home ahistòric: Plató, Kant, Husserl.
- 3.2.-L'home comunista: Marx, Makarenko, Suchodolski.
- 3.3.-L'home anarquista: Max Stirner, Proudhon, Bakunin, Tolstoi, Reimer, Goodman, Illich, Ferrer i Guàrdia.
- 3.4.-L'home freudià: Freud, Freudomarxisme, Antipsiquiatria.
- 3.5.-L'home positiu: Empirisme, Positivisme, Pragmatisme.
- 3.6.-L'home existencial: Kierkegaard, Nietzsche, Jaspers, Marcel, Heidegger. Influències sobre pedagogies llibertàries i autogestionàries, sobre l'Educació Nova i sobre les pedagogies existencials i personalistes.
- 3.7.-L'home deshumanitzat: Neopositivisme i Filosofia Analítica. Estructuralisme i Cientisme. La pedagogia tecnològica.
- 3.8.-L'home persona: Mounier, Buber, Frankl, Lévinas, Ricoeur, Freire, Lacroix, Xirau...

C.- METODOLOGIA.

El professor exposarà la primera i la segona part del programa. La tercera serà treballada per grups d'alumnes i presentada a classe.

D.- AVALUACIO.

- a.- Es obligatòria la lectura de cinc obres originals de filòsofs de l'educació. La llista s'indicarà el primer dia de classe.
- b.- Hi haurà dues proves sobre la part temàtica del programa i una per qualificar les lectures.

E.- BIBLIOGRAFIA.

- CASTILLEJO, J.L. i d'altres: Teoría de la Educación. Ed. Anaya. Madrid.
- FERMOSO, P.: Teoría de la Educación. Una interpretación antropológica. Ceac. Barcelona.
- FULLAT, O.: Filosofías de la Educación. Ed. Ceac. Barcelona.
- FULLAT, O.: "Heurística del telos de la paideia". Revista Española de Pedagogía. nº 185. pp.25-51, 1990.
- FULLAT, O.: Paideusis. U.A.B. Bellaterra. Barcelona.
- FULLAT, O.: Filosofía de la educación: concepto y límites. Ed. Vicens Vives. Barcelona.
- FULLAT, O. i MELICH, J.C.: El atardecer del bien. U.A.B. Bellaterra. Barcelona.
- FULLAT, O.: "La cultura: Hermenéutica del hombre". Educar. nº 14-15. pp. 137-148. 1988-89.
- FULLAT, O.: "Filosofía de la educación: Concepto y límites" Educar. nº 11. pp.5-15. 1987.
- JORDAN, J.A.: "Problematicidad epistemológica de los fines de la educación". Educar. nº 14-15. pp. 9-33. 1988-89.
- MELICH, J.C.: Situaciones-límite y educación. Estudio sobre el problema de las finalidades educativas. P.P.U. Barcelona.
- MELICH, J.C.: "Epistemología de l'educació moral". Educar. nº 14-15. pp. 189-202. 1988-89.
- MOORE, T.W.: Introducción a la teoría de la educación. Alianza Universidad. Barcelona.
- O'CONNOR, D.J.: Introducción a la filosofía de la educación. Paidós. Buenos Aires.
- PAGES, A. (Comp.): Hombre y Educación. PPU. Barcelona.
- REBOUL, O.: La philosophie de l'éducation. P.U.F. París.
- SACRISTAN, D.: "Algunas consideraciones en torno al estatuto epistemológico de la filosofía de la educación." Educar. nº 15-14. pp. 51-64. 1988-89.
- TOURINÁN, J.M.: Teoría de la Educación. Anaya. Madrid.
- VV.AA.: La filosofía de la educación hoy (Conceptos, autores, temas). Dykinson, Madrid.
- VV.AA.: La filosofía de la educación hoy (vol II) (Autores: selección de textos). Dykinson. Madrid.
- VV.AA.: "Educació i reforma", Qüestions de vida cristiana. nº 155. Montserrat, 1991.

